

16. 11. 2000

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Uplynutí soudcovské lhůty

Marné uplynutí soudcovské lhůty nezpůsobuje nemožnost vytknuté vady podání odstranit později, dokud soud z jejich neodstranění nevyvodí zákonem předvídané následky

Marné uplynutí soudcovské lhůty nezpůsobuje nemožnost vytknuté vady podání odstranit později, dokud soud z jejich neodstranění nevyvodí zákonem předvídané následky.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 24.10.2000 sp. zn. 20 Cdo 1899/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v věci žaloby o zaplacení, vedené u Okresního soudu v Tachově pod sp. zn. 4 C 118/95, o dovolání žalovaných proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. července 1999, č.j. 13 Co 642/99-118, tak, že usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. července 1999, č.j. 13 Co 642/99-118, zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í:

Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 29. července 1999, č.j. 13 Co 642/99-118, zastavil - odkazuje na ustanovení § 43, § 205 odst. 1, § 206 odst. 2 a 3 a § 211 občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) - řízení o dovolání žalovaných proti rozsudku ze dne 10. prosince 1998, č.j. 4 C 118/95-108, jímž Okresní soud v Tachově žalovaným uložil zaplatit žalobci částku 12.000,-DEM s osmnáctiprocentním úrokem z prodlení z částky 8.000,-DEM od 12. června 1995 do zaplacení (bod I. výroku), zavázal je na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 47.268,-Kč (bod II. výroku) a Okresnímu soudu v Tachově částku 13.165,-Kč (bod III.), a žalobci uložil zaplatit témuž soudu doplatek soudního poplatku ve výši 2.932,-Kč (bod IV. výroku). Odvolací soud poukázal na obsah výzvy soudu prvního stupně k odstranění vad odvolání (usnesení ze dne 1. dubna 1999, č.j. 4 C 118/95-114) a uzavřel, že odvolání žalovaných není neúplné jen proto, že postrádá jakékoli důvody, ale především proto, že v něm není uvedeno, proti kterému výroku rozsudku soudu prvního stupně směřuje, přičemž tento nedostatek brání pokračovat v odvolacím řízení.

Žalované (zastoupeny advokátkou) podaly proti usnesení odvolacího soudu včas dovolání, jehož přípustnost opírají o ustanovení § 238a odst. 1 písm. f/ o. s. ř., uvádějíce, že řízení je postiženo vadou dle § 237 odst. 1 písm. f/ o. s. ř., tedy že je dán dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. a/ o. s. ř., jímž lze namítat, že v řízení došlo k vadám uvedeným v § 237 o. s. ř., a že je dán i dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř., jehož prostřednictvím lze odvolacímu soudu vytýkat, že řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Pochybení odvolacího soudu spatřují dovolatelky v tom, že nereagoval na jejich žádost z 21. května 1999, aby jim soud prvního stupně prodloužil lhůtu k doplnění blanketního odvolání, čímž jim odňal možnost před soudem jednat. Blanketní odvolání pak doplnily 23. srpna 1998. Proto dovolatelky žádají, aby Nejvyšší soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. f/ o. s. ř., a je i důvodné.

Dovolací soud posuzuje z úřední povinnosti pouze vady vyjmenované v § 237 odst. 1 o. s. ř. (tzv. zmatečnosti), a (je-li dovolání přípustné) jiné vady řízení, jestliže mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci; jinak je oprávněn rozhodnutí odvolacího soudu přezkoumat jen v rozsahu, ve kterém byl jeho výrok napaden, přičemž je vázán uplatněným dovolacím důvodem, včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil (§ 242 odst. 1 a 3 o. s. ř.). Jelikož jiné vady z obsahu spisu nevyplývají, Nejvyšší soud zkoumal, zda řízení je postiženo vadami tvrzenými dovolatelkami.

Podle ustanovení § 209 o. s. ř. předseda senátu soudu prvního stupně dbá o odstranění vad odvolání. Nezdaří-li se mu vadu odstranit, předloží věc po uplynutí odvolací lhůty se zprávou o tom odvolacímu soudu.

Postupem směřujícím k odstranění vad odvolání je přitom typicky postup podle ustanovení § 43 o. s. ř., jež v intencích § 211 o. s. ř. přiměřeně platí i pro řízení u odvolacího soudu. Neodstraní-li odvolatel (přes poučení o následcích své nečinnosti) v soudem stanovené lhůtě vady odvolání, které brání pokračování odvolacího řízení, odvolací soud podle § 43 odst. 2 a § 211 zastaví odvolací řízení. Ze spisu se podává, že uvedeným způsobem bylo postupováno i v této věci, přičemž k usnesení, jímž je soud prvního stupně vyzval ve lhůtě dvou týdnů k doplnění tzv. blanketního odvolání proti shora označenému rozsudku (srov. č.l. 111-112), podaného na poštu k přepravě 30. března 1999 (srov. obálku č.l. 113), dovolatelky výhrady neuplatňují. Na usnesení, doručené jejich zástupkyni uložením na poště dne 6. května 1999 (srov. doručenkou u č.l. 114 p.v.), tato reagovala podáním ze dne 21. května 1999, došlým soudu prvního stupně 24. května 1999 (č.l. 116), v němž žádala o prodloužení lhůty ke zdůvodnění odvolání proti rozsudku, s tím, že má problémy se spojit s klientkami, které mají různá bydliště, a že zdůvodnění odvolání učiní v nejbližším možném čase. Z referátu soudce tamtéž plyne, že se rozhodl vyčkat jeden měsíc a věc předložil odvolacímu soudu (dle předkládací zprávy z č.l. 117) až 1. července 1999. Žalované pak odvolání doplnily až podáním ze dne 23. srpna 1999 (srov. č.l. 122-126), podaným na poštu k přepravě 2. září 1999 (srov. obálku u č.l. 126) a došlým soudu 3. září 1999.

Lhůta, kterou určí soud v usnesení podle § 43 odst. 1 o. s. ř. k odstranění neúplnosti nebo nesprávnosti podání, je lhůtou soudcovskou (§ 55 o. s. ř.). Proto je (usnesením) prodloužitelná, a to i po jejím uplynutí. Prominutí zmeškání této lhůty podle § 58 o. s. ř. sice nepřichází v úvahu, ale její marné uplynutí nezpůsobuje nemožnost vytknuté vady podání odstranit později, dokud soud z jejich neodstranění nevyvodí zákonem předvídané následky. Závěr, že pro vadu podání nelze v řízení pokračovat, je závěrem, který se z povahy věci pojí ke stavu řízení, jenž existuje v době, kdy jej soud vyslovuje. Odtud však nelze dovodit, že návrh účastníka, jímž (podle jeho obsahu) žádá o prodloužení lhůty k odstranění vady podání, by soud mohl bez dalšího pomínout. Byť proti usnesení o takové žádosti není přípustné odvolání (§ 202 odst. 2 písm. a/ o. s. ř.), je opodstatněný požadavek, aby se soud i k takovému návrhu procesně odpovídajícím (a vůči účastníku seznatelným) způsobem vyjádřil. Přitom nelze přehlížet, že smysl odvolání tkví v jeho věcném projednání, takže překážky, jež tomu brání (vady odvolání), je namístej pojímat restriktivně.

Uvedenému odpovídá, že nerozhodl-li soud prvního stupně o žádosti odvolatelek o prodloužení lhůty k doplnění odvolání (a v důsledku toho jí nevyhověl), mohlo být odvolací řízení pro označené vady zastaveno jen za předpokladu, že se s touto žádostí vypořádal v důvodech svého rozhodnutí alespoň soud odvolací, a dospěl k odůvodněnému závěru, že je neoprávněná (shodně srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. listopadu 1998, sp. zn. 20 Cdo 827/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 3, ročník 1999, pod číslem 27).

Tato podmínka však v dané věci splněna není. Soud prvního stupně na žádost odvolatelek procesně nereagoval (pouhé lhůtování spisu za procesní postup v uvedeném smyslu považovat nelze) a tím, že přehlédl zřejmou neurčitost požadovaného prodloužení lhůty, znemožnil posoudit, zda mu nevyhověl alespoň fakticky. Řízení o odvolání proto při předložení věci (§ 209 o. s. ř.) zatížil jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a kterou neodstranil ani soud odvolací, neboť žádost odvolatelek ponechal bez povšimnutí.

Oproti tomu vadou dle § 237 odst. 1 písm. f/ o. s. ř., jež spojuje zmatečnost řízení se skutečností, že účastníku řízení byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem, řízení zjevně netrpí (a dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. a/ o. s. ř. dán není), neboť nečinnost soudu ve výše uvedeném směru odvolatelky možnosti před soudem jednat nezbavovala. Jelikož dovolací důvod dle § 241 odst. 3 písm. b/ o. s. ř. byl uplatněn právem, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1, 2 a 5 o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)